

Solária sú čoraz viac vyhľadávané verejnosťou, pričom je všeobecne známe, že nadmerné opaľovanie škodí. Či už na prirodzenom slnku alebo v soláriách. Solária ponúkajú ľuďom „umelé“ opaľovanie, ktoré sa často považuje za veľmi účinné a neškodné. Tento názor spochybňujú pribúdajúce dôkazy o tom, že aj UV žiarenie používané v soláriách môže poškodiť kožu a zvýšiť riziko kožných nádorov. Opaľovaním v soláriu dostáva telo dávku UV žiarenia, ktorá sa pripočíta k celoročnej expozícii, ktorú dostane v priebehu každodenného života. V poslednom období vzrástlo používanie solárií medzi ľuďmi do 30 rokov a vedci zaznamenali paralelný nárast počtu mladých ľudí s rakovinou kože. Najnovšie to potvrdili talianski a francúzski vedci, podľa ktorých umelé slnenie je podpísané až pod osemsto úmrtiami v Európe ročne. Pretože boli preukázané nepriaznivé zdravotné účinky nadmerných dávok UV žiarenia zo slnka, alebo z umelých zdrojov, je potrebné im venovať zvýšenú pozornosť z pohľadu verejného zdravotníctva.

Požiadavky na ochranu verejného zdravia v týchto zariadeniach upravuje [vyhláška MZ SR č. 554/2007 Z. z.](#)

o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo, ktorá bola novelizovaná

[vyhláškou MZ SR č. 75/2014 Z. z.](#)

s

účinnosťou od 1. mája 2014.

Dôvody novely vyhlášky

Novela vyhlášky bola vypracovaná z dôvodov:

-

Potreba zapracovať nové poznatky získané z posudkovej činnosti a z výkonu štátneho zdravotného dozoru v prevádzkach solárií.

Aktuálne zmeny legislatívnych požiadaviek pre prevádzky solárií

Napísal Administrator

Štvrtok, 17. apríl 2014 12:11 - Posledná úprava Streda, 23. apríl 2014 07:53

-

Vedecké dôkazy o tom, že soláriá zapríčiňujú zhubné nádorové ochorenia kože sa považujú za dostatočné. Nie je dôvod predpokladať, že by umelé UV žiarenie bolo menej škodlivé ako expozícia prirodzenému slnečnému žiareniu.

-

Záver z epidemiologických štúdií potvrdili, že používanie solárií:

-

je významne nebezpečné pre vznik rakoviny kože,

-

spolu s expozíciou slnečnému žiareniu má významnú úlohu v náraste melanómu kože,

-

pred tridsiatym rokom života súvisí so 75 % nárastom vzniku melanómu kože,

-

proti opaľovaniu na slnku majú solária veľkú nevýhodu, lebo nepodporujú vznik vitamínu D,

-

dodatková expozícia UV žiareniu vystupňuje škodlivé účinky prirodzeného slnenia.

-

Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny – IARC, na základe prehodnotenia dôkazov o karcinogenite UV žiarenia, zaradila ultrafialové žiarenie do najvyššej kategórie karcinogenity. 29. júla 2009 – IARC oznámila preradenie solárií z kategórie „pravdepodobne spôsobuje

rakovinu“ do kategórie karcinogénne pre ľudí.

-

Svetová zdravotnícka organizácia tiež upozornila na skutočnosť, že dodatková expozícia ultrafialovému žiareniu v soláriách je nežiaduca a je potrebné účinne ju regulovať; preto vyzýva národné vlády na prijatie legislatívnych nástrojov na reguláciu používania solárií.

-

Vypracovanie novely súvisí aj s nadobudnutím účinnosti európskej normy STN EN 60335-2-27 Elektrické spotrebiče pre domácnosť a na podobné účely. Bezpečnosť. Časť 2-27: Osobitné požiadavky na spotrebiče určené na ožarovanie pokožky ultrafialovým a infračerveným žiarením (36 1055) od marca 2011, ktorou sa sprísnil limit pre žiarice používané v soláriách, ako aj všeobecné požiadavky na opaľovacie prístroje používané v soláriách.

Hlavné zmeny vo vybraných paragrafoch novely vyhlášky

§ 3 ods. 3

-

Požiadavka na zabezpečenie účinného núteného vetrania v prevádzkach solárií súvisí so vznikom zdraviu škodlivých látok z prevádzky opaľovacích prístrojov (ozón a UV žiarenie). Podľa prílohy č. 2 tab. č. 5 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia je teda možné prevádzku solárií zaradiť medzi priestory s osobitnými požiadavkami na potrebnú intenzitu výmeny vzduchu. Spôsob zabezpečenia požadovanej výmeny vzduchu núteným, mechanickým vetraním v priestore so vznikom zdraviu škodlivých a iných nežiaducich látok ustanovuje § 3 ods. 4 a ods. 16 vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z.

§ 7 ods. 1

-

Pri výmene ultrafialových žiaričov sa kladie dôraz na ich výkon, pričom typ môže byť rôzny.

§ 7 ods. 3 písm. c)

-

V platnej STN EN 60335-2-27 sa upresňuje okruh osôb, ktoré nesmú spotrebiče s UV žiaričmi využívať z dôvodu možných zdravotných kontraindikácií.

§ 7 ods. 3 doplnený o nové písmená d) a e)

-

Doplnenie prevádzkovej dokumentácie solária o doklad o výsledkoch merania ultrafialového žiarenia pri uvedení priestorov do prevádzky (v prípade novo vznikajúcich prevádzok solárií) a doklad o výsledkoch merania ultrafialového žiarenia po výmene ultrafialových žiaričov v opaľovacom prístroji (pri už jestvujúcich prevádzkach solárií) podľa § 7 ods. 1 vyhlášky MZ SR č. 554/2007 Z. z. a jeho predkladanie orgánom verejného zdravotníctva pri výkone štátneho zdravotného dozoru umožní kontrolu dodržiavania limitu celkového účinného ožiarenia v súlade s platnou STN EN 60335-2-27.

-

Novela vyhlášky spresňuje existujúce požiadavky na solária s cieľom komplexného preukazovania súladu danej prevádzky s požiadavkami legislatívy na ochranu verejného zdravia pre daný druh zariadenia, pričom sú stanovené požiadavky pre objektívnu kontrolu

Aktuálne zmeny legislatívnych požiadaviek pre prevádzky solárií

Napísal Administrator

Štvrtok, 17. apríl 2014 12:11 - Posledná úprava Streda, 23. apríl 2014 07:53

zdravotnej bezpečnosti poskytovaných služieb v prevádzkach solárií.

-

S nadobudnutím účinnosti normy STN EN 60335-2-27 od 1. marca 2011 sa sprísnil limit pre žiariče používané v soláriách, pričom spotrebiče s UV žiaričmi nesmú vysielat' žiarenie s celkovou účinnou ožiarenosťou presahujúcou limit 0,3 W/m².

-

Navrhovaná právna úprava nebude mať osobitný vplyv na podnikateľské prostredie nakoľko neukladá nové povinnosti fyzickým osobám – podnikateľom ani právnickým osobám - v zmysle § 52 ods. 1 písm. c) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby povinné kvalitatívne a kvantitatívne zisťovať zdraviu škodlivé faktory životného prostredia a pracovného prostredia, ktoré používajú pri svojej činnosti alebo ktoré pri ich činnosti vznikajú, a ktorých používanie a prípustné hodnoty sú upravené osobitnými predpismi.

-

Výmenu ultrafialových žiaričov opaľovacieho prístroja po uplynutí počtu prevádzkových hodín za nové zdroje, ako jednu z požiadaviek na solária, určuje aj v súčasnosti platná vyhláška MZ SR č. 554/2007 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia starostlivosti o ľudské telo. V zariadeniach solárií ide o kontrolu používania ultrafialových žiaričov s predpísanou celkovou účinnou ožiarenosťou v zmysle STN EN 60335-2-27 a objektivizáciu ultrafialového žiarenia meraním.

-

Nakoľko uvedený limit pre žiariče používané v soláriách sa stane záväzným nadobudnutím účinnosti novelou vyhlášky MZ SR č. 75/2014 Z. z. od 1.5.2014, jeho nedodržanie sa bude považovať za správny delikt v zmysle § 57 zákona č. 355/2007 Z. z., pričom bude možné prevádzkovateľovi ukladať pokuty.

-

Meranie ultrafialového žiarenia za poplatok vykonáva Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52 Bratislava, Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach, príp. iné odborne spôsobilé osoby.

-

Predkladanie dokladu, ktorý preukazuje, že zamestnanci, ktorí obsluhujú opaľovacie prístroje, dostali potrebné informácie a výcvik súvisiaci s možným rizikom vyplývajúcim z expozície umelému optickému žiareniu súvisí so snahou predísť a znížiť riziko ohrozenia osôb (zákazníkov, ako aj obsluhujúceho personálu) z UV žiarenia emitovaného z opaľovacích prístrojov.

-

Požiadavka pre poskytovateľov služby disponovať dokladom o zaškolení na obsluhu prístroja vyplýva z § 6 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 410/2007 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou umelému optickému žiareniu, ktoré určuje povinnosť zamestnávateľa zabezpečiť praktický výcvik zamestnancov, u ktorých je riziko expozície umelému optickému žiareniu.

-

V § 7 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je upravený spôsob oboznamovania a informovania zamestnancov. Oboznamovanie zamestnancov v zmysle § 7 ods. 4 zákona zabezpečuje zamestnávateľ osobne alebo prostredníctvom vlastných zamestnancov alebo fyzickej osoby alebo právnickej osoby oprávnenej na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce podľa § 27 ods. 3 zákona na činnosť BOZP a ustanovené pracovné podmienky zamestnancov a vedúcich zamestnancov.

-

V prípade, že zamestnávateľ zabezpečuje vzdelávanie dodávateľsky, musí mať fyzická alebo právnická osoba, ktorá bude vykonávať toto oboznamovanie oprávnenie vydané Národným inšpektorátom práce. Obsah a po novom aj spôsob oboznamovania závisia od konkrétnych podmienok na pracovisku a od charakteru práce, ktorú zamestnanec vykonáva, respektíve bude vykonávať. V prípade, keď zamestnanec neabsolvuje informovanie a oboznamovanie, ide o porušenie povinnosti zamestnávateľa.

príloha č. 2

-

Vypustenie textu „Pomer nameraných hodnôt intenzity ožiarenia v oblastiach UVB a UVA nesmie počas celej doby používania ultrafialového žiariča presiahnuť hodnotu 2,2: $E_{er,B}/E_{er,A} \leq 2,2$ “ súvisí so sprísnením

limitu erytemálne účinnej intenzity ožiarenia, resp. celkového účinného ožiarenia

E

E_{er}

$= 0,3 \text{ W.m}$

-2

(v nadväznosti na platnú STN EN 60335-2-27), pričom vyjadrenie pomeru hodnôt intenzity ožiarenia v oblastiach UVB a UVA prestalo byť smerodajné. Stanovený limit má výpovednú hodnotu z hľadiska biologických účinkov UV žiarenia produkovaného opaľovacími prístrojmi na zdravie ľudí.

prof. MUDr. Ivan Rovný, PhD., MPH

hlavný hygienik Slovenskej republiky